

Handreiking COVID-19 *papier- en (golf)kartonindustrie* mei 2020

GOLFKARTON . ORG
CORRUGATED BENELUX ASSOCIATION

Handreiking COVID-19

papier- en (golf)kartonindustrie

Inhoud

1. Aanleiding	2
2. Wettelijke verplichtingen	3
3. Besmetting	3
4. Algemene preventieve maatregelen	4
5. Maatregelen proceswerkzaamheden.....	4
5.1 Ploegen.....	4
5.2 Contractors	5
5.3 Kleedruimten	5
5.4 BHV.....	5
6. Maatregelen kantoorruimten	6
7. Good practices	6
8. Bronnen en colofon.....	11

1. Aanleiding

De coronacrisis vraagt van branches en bedrijven extra aandacht voor gezond en veilig werken. De komende maanden zijn van groot belang om de uitbraak onder controle te krijgen en vragen om additionele maatregelen. Hoe de exit-strategie er precies uit komt te zien, kan niemand aangeven. De politiek en overheid spreken over "veilig werken in de 1,5 meter-economie".

Omdat de bedrijven in de papier- en (golf)kartonindustrie nooit zijn gestopt, zijn maatregelen voor een herstart niet noodzakelijk. Dit neemt niet weg dat men wel rekening dient te houden met een naderende 1,5 meter-economie. Via een samenwerkingsverband op het gebied van arbo en veiligheid tussen werkgeversorganisaties en vakbonden binnen de papier- en (golf)kartonsector is deze handreiking COVID-19 tot stand gekomen.

In deze handreiking beschrijven we een aantal maatregelen ter voorkoming van verspreiding van COVID-19 binnen de papier- en kartonindustrie die een basis kunnen vormen voor de 1,5 meter-economie. Als basis voor dit document wordt de wijze van overdraging volgens het RIVM gevolgd.

RIVM - wijze van overdraging:

"Het nieuwe coronavirus wordt overgedragen door hoesten en niezen. Via kleine druppeltjes komt het virus zo in de lucht. Als andere mensen die druppeltjes inademen, of bijvoorbeeld via de handen in de mond, neus of ogen krijgen, kunnen zij besmet raken met het virus."

Deze handreiking maakt in maatregelen onderscheid tussen proceswerkzaamheden en het werk in kantoorruimten. Dynamische proceswerkzaamheden brengen risico's met zich mee, die bij het meer statische kantoorwerk niet ter zake doen.

2. Wettelijke verplichtingen

Een werkgever heeft een wettelijke zorgplicht om werknemers een veilige en gezonde (werk)omgeving te bieden en dient er bijvoorbeeld zorg voor te dragen dat zijn werknemers niet in aanraking komen met besmette(lijke) werknemers. Een werkgever dient daarom zijn werknemers te informeren over de gevaren van COVID-19 op de werkvloer en de wijze waarop besmetting zo goed mogelijk kan worden voorkomen, zoals het treffen van goede hygiënemaatregelen en afzien van fysiek contact. Ook dient de werkgever concrete voorzorgsmaatregelen te treffen.

Deze handreiking is opgesteld door en voor werkgevers en werknemers, zodat zij kunnen voldoen aan de gestelde eisen vanuit de overheid.

3. Besmetting

Blijf te allen tijde in gesprek met medewerkers en collega's, zodat ziekteverschijnselen bespreekbaar worden gemaakt en in een vroeg stadium opgemerkt kunnen worden. Door het RIVM wordt onderscheid gemaakt tussen twee niveaus verschijnselen, waarbij bijbehorende maatregelen genomen moeten worden:

1. Verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden Celsius)

De medewerker dient thuis te blijven en uit te zieken. Na 24 uur klachtenvrij te zijn, mag de medewerker weer naar buiten en in overleg met de leidinggevende de werkzaamheden hervatten.

2. Verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid

De medewerker dient thuis te blijven en uit te zieken. Bespreek met de medewerker of in de voorgaande 7 dagen persoonlijk contact is geweest met collega's of derden (bijvoorbeeld 15 minuten "face-to-face" contact), zodat zij geïnformeerd kunnen worden en zij hun gezondheid nauwkeuriger monitoren. Na 24 uur klachtenvrij te zijn, mag de medewerker weer naar buiten en in overleg met de leidinggevende de werkzaamheden hervatten.

Bestaat er twijfel over inzetbaarheid of gezondheidsrisico's i.v.m. een reeds aanwezige medische aandoening? Neem dan contact op met de bedrijfsarts of de vertrouwenspersoon. Bij algemene gezondheidsklachten dient contact opgenomen te worden met de huisarts.

4. Algemene preventieve maatregelen

De algemene instructies van het RIVM dienen te allen tijde in acht te worden genomen door werkgevers en werknemers. Het RIVM past deze instructies aan onder invloed van de dreiging van de coronavirusuitbraak. Op dit moment gelden de volgende algemene maatregelen:

- Houd 1,5 meter afstand tot elkaar
- Thuiswerken wanneer dit mogelijk is
- Vermijd bijeenkomsten
- Zorg voor goede hygiënemaatregelen
  - Handen wassen
  - Gebruik papier voor het drogen van je handen na het handenwassen
  - Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
  - Schud geen handen

Kijk voor meer algemene informatie en antwoorden op veel gestelde vragen t.a.v. COVID-19 op <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/vragen-antwoorden>.

In de productieomgeving vraagt 1,5 meter afstand om extra aandacht. Inrichting van productieprocessen kan ervoor zorgen dat dit niet altijd mogelijk is. In dat geval leveren de bedrijven een maximale inspanning om de veiligheid van medewerkers op een andere wijze te borgen. Intensiever hierbij het schoonmaken en reinig veelvuldig arbeidsmiddelen en contactoppervlakken, zoals bedienknoppen en trapeleuningen.

5. Maatregelen proceswerkzaamheden

Neem bij het uitvoeren van werkzaamheden de volgende punten als hiërarchische stappen in ogenschouw:

1. Bepaal de urgentie van de werkzaamheden. Wellicht kunnen deze worden uitgesteld/verplaatst naar een later moment;
2. Organiseer de werkzaamheden op zo'n manier dat medewerkers 1,5 meter afstand van elkaar kunnen houden;
3. Plaats collectieve maatregelen, zoals een fysieke afscherming tussen medewerkers;
4. Medewerkers dienen gebruik te maken van PBM's die hygiëne borgen en overdracht van het virus voorkomen. Denk hierbij aan nitril handschoenen, mondkapjes en gesloten (werk)kleding.

Tevens is persoonlijke en fysieke hygiëne van groot belang, dus reinig periodiek de handen, fysieke afschermingen en PBM's.

5.1 Ploegen

- Binnen ploegen dient in acht te worden genomen dat de minimale 1,5 meter afstand blijft gewaarborgd;
- Tracht om opeenvolgende ploegen elkaar af te laten lossen met een tijdspanne tussen beide. Hiermee wordt de kans op overdracht van het virus gereduceerd en wordt tijd ingeruimd, waarin bijvoorbeeld een extra (schoonmaak)ploeg handvaten kan reinigen of toetsenborden kan bedekken met huishoudfolie;
- Communicatie tijdens een overdracht kan plaatsvinden via portofoons of headsets, waardoor medewerkers minimaal 1,5 meter afstand kunnen houden;
- Let ook bij pauzes op de minimale afstand van 1,5 meter tussen medewerkers, waarbij bijvoorbeeld aanvangstijden van pauzes gescheiden kunnen worden.

5.2 Contractors

- Voor wat betreft contractors dient de urgentie van de werkzaamheden te worden bepaald en kan in overleg met de bedrijfsleiding worden besloten een contractor toegang tot de site te verlenen of te weigeren;
- Evenals bij eigen medewerkers is het ook bij contractors van groot belang om in gesprek te blijven t.a.v. de gezondheid. Zo kunnen doorlopende toegangspassen worden geschrapt, waardoor contractors zich iedere dag verplicht moeten melden bij hun contactpersoon of de portier. Een temperatuurmeting bij de contractor is mogelijk om ziekteverschijnselen te constateren, maar houd hierbij rekening met de AVG-regelgeving;
- Contact met consultants en andere externen dient zoveel mogelijk telefonisch of digitaal te verlopen.

5.3 Kleedruimten

Medewerkers dienen zich indien mogelijk thuis om te kleden, zodat zo min mogelijk gebruik wordt gemaakt van de kleedruimten. Mocht het thuis omkleden niet mogelijk zijn en dient toch gebruik te worden gemaakt van de kleedruimten, houd dan rekening met de volgende maatregelen:

- Medewerkers dienen 1,5 meter afstand van elkaar te houden in een kleedruimte. Maak hierbij gebruik van belijning, zodat afstand geborgd is;
- Faseer het gebruik van de kleedruimten, waardoor zo min mogelijk medewerkers tegelijk gebruikmaken van de kleedruimten;
- Houd in de kleedruimte rekening met de ploegenwissel. Scheid ploegen door middel van verplichte looppaden en fysieke afscheidingen in kleedruimten;
- Reinig kleedkamers na gebruik, zodat het risico op besmetting wordt gereduceerd.

5.4 BHV

Voor de bedrijfshulpverlening dient ook ingespeeld te worden op de maatregelen. Het NIBHV heeft hiervoor een advies afgegeven:

Geen eerste hulp verlenen als:

- *je je ziek voelt, of iemand in je gezin ziek is;*
- *je behoort tot een hoogrisicogroep. Op de website van het RIVM kan je nagaan wanneer je tot een hoogrisicogroep behoort.*

Tevens kunnen maatregelen in acht worden genomen, zoals afstand houden tot het slachtoffer, handschoenen gebruiken bij EHBO en reanimeren zonder beademing. Zie voor meer informatie "Advies BHV-inzet bij eerste hulp" van het NIBHV of neem contact op met het NIBHV.

6. Maatregelen kantoorruimten

Hoofregel voor kantoorwerk blijft dat thuis dient te worden gewerkt wanneer dit mogelijk is. Aanvullend kan aan risicogroepen worden gevraagd of zij langer thuis blijven werken. Indien dit niet mogelijk is, kunnen de volgende maatregelen getroffen worden:

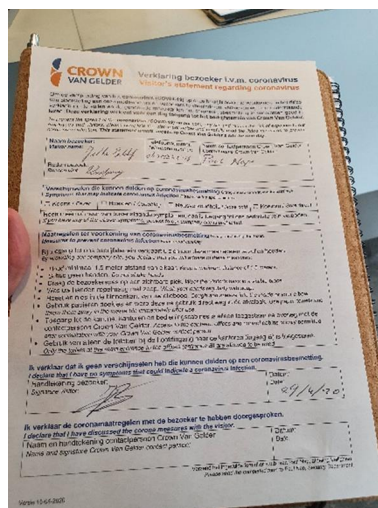
- Minimaliseer de bezetting in een kantoor tot 1 persoon per 10m²;
- Beperk bezoek tot een minimum. Bezoekers zijn alleen welkom op afspraak op een rustig tijdstip;
- Markeer met tape de afstand van 1,5 meter tot elkaar;
- Reinig of maak duidelijke afspraken over het gebruik van elkaars arbeidsmiddelen of flexplekken;
- Organiseer geen fysieke personeelsbijeenkomsten;
- Voer flexibele werktijden in en spreid de in- en uitstroom van medewerkers;
- Breng routing aan in het pand en zorg voor meer dan een ingang (mits mogelijk);
- Breng eenrichtingsverkeer aan in geval van meer dan 1 trappenhuis (naar boven/naar beneden);
- Spreek af dat afdelingen niet onnodig bij elkaar langs gaan (blijf in je eigen team);
- Zorg voor een juist binnenklimaat en voldoende ventilatie, zodat klimaatbeheersing wordt geborgd.

7. Good practices

Hieronder volgt een verzameling good practices inclusief afbeeldingen, die t.a.v. de COVID-19-maatregelen zijn opgesteld binnen de papier- en (golf)kartonsector:

Health Screening-formulier

Maak gebruik van een "Health Screening-formulier". Dit formulier dient door derden te worden ingevuld wanneer zij het terrein betreden.

Temperatuur meten van derden

Vraag derden of de temperatuur gemeten mag worden en meet deze vervolgens. Bij tekenen van koorts kan de toegang tot het terrein worden geweigerd.

Visualiseer regels

Plaats etiketten of banners, waarmee duidelijk wordt gemaakt welke maatregelen gelden en wat van medewerkers en derden wordt verwacht op het terrein.

Omgang en communicatie met derden

Houd rekening met de veiligheid van derden, zoals chauffeurs, die het terrein dienen te betreden. Richt een ruimte in waarin derden zich kunnen melden en waar zij goed worden ontvangen en verzorgd. Denk hierbij ook aan een lunchbox voor chauffeurs.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

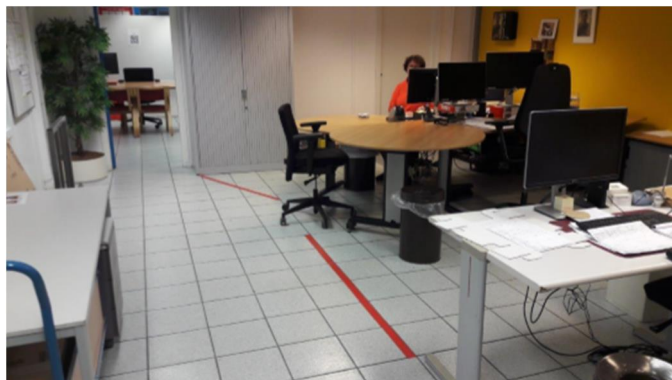
Maak gebruik van PBM's wanneer urgente werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden, waarbij geen 1,5 meter afstand tussen personen kan worden gehouden. Reinig deze PBM's zo vaak mogelijk, maar in elk geval tussen de shifts.

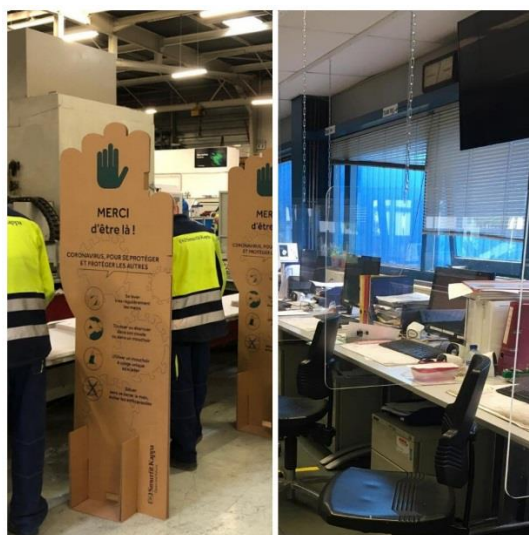
Belijning in kantoren

Pas belijning in kantoren toe, zodat 1,5 meter afstand tussen kantoorpersoneel wordt geborgd.

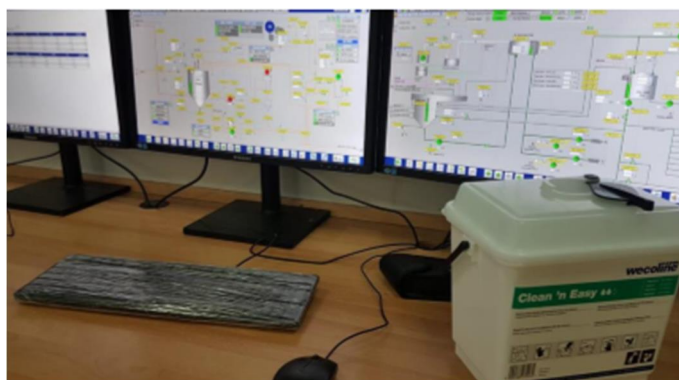
Afscherming werkplek

Plaats schermen van plexiglas of karton tussen werkplekken.

Hygiëne arbeidsmiddelen

Toetsenborden en andere arbeidsmiddelen kunnen in huishoudfolie worden verpakt, waarbij het huishoudfolie tussen shifts door wordt vervangen.

Routing in kantine

Zorg in kantines voor een looproute waarbij belijning wordt aangebracht, zodat personeel 1,5 meter afstand kan houden van elkaar.

Open deuren

Houd deuren zo veel mogelijk geopend, zodat deurklinken zo min mogelijk aangeraakt hoeven te worden.

8. Bronnen en colofon

- Coronavirus COVID-19 – Rijksoverheid, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>
- Handreiking 1,5 meter kantooromgeving – VNO-NCW
- Kartoflex Arbo Platform, 16-04-2020
- CBA Arbocoördinatorenoverleg, 16-04-2020
- VNP Arbocommissie, 01-04-2020
- Advies BHV-inzet bij eerste hulp – NIBHV, https://www.nibhv.nl/wp-content/uploads/2020/04/Advies-NIBHV_bhv-Corona-2020.pdf
- Alles wat je moet weten over werk en corona – FNV, www.fnv.nl/corona

Voor aanvullende vragen kan contact worden opgenomen met Jelte Belshof door te mailen naar j.belshof@verbondpk.nl. Vakbondsleden kunnen voor vragen ook terecht bij hun vakbondsbestuurder.

Dit is een uitgave van:
Verbond PK
Kruisweg 761
2132 NE Hoofddorp
www.verbondpk.nl